

PATVIRTINTA
Vilkaviškio menų mokyklos
direktoriaus 2025 m.
balandžio 4 d. įsakymu
Nr. V-20

VILKAVIŠKIO MENŲ MOKYKLOS MENINIO FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMOS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilkaviškio menų mokyklos meninio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programos) parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 „Dėl rekomendacijų dėl meninio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo patvirtinimo“ ir Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2022 m. sausio 4 d. Nr. V-4.

2. Programomis siekiama formalųjų švietimą papildančio ugdymo kokybės, Programų sampratos ir Programų dermės.

3. Mokykla formuoja Programų turinį, planuoja jų įgyvendinimo procesą ir priemones.

4. Programose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS PROGRAMŲ PASKIRTIS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR RENGIMO PRINCIPAI

5. Programų paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemškai plėtoti pagal bendrojo ugdymo programas besimokančių vaikų ir jaunimo iki 19 metų (specialiųjų poreikių – iki 21 metų) muzikos, dailės, šokio kompetencijas.

6. Programų tikslas – nuosekliai ir sistemingai ugdyti mokinių prigimtinius meninius gebėjimus ir asmenines galias, suteikti muzikos, dailės, šokio dalykinių ir bendrųjų kompetencijų, kurių reikia produktyviam dalyvavimui šiuolaikiniame kultūriniame gyvenime ir pasirenkant profesiją.

7. Programų uždaviniai:

7.1. plėtoti mokinių gebėjimus, kūrybiškumą, muzikos, dailės, šokio raiškos įgūdžius;

7.2. ugdyti mokymuisi visą gyvenimą reikalingas dalykines ir bendrąsias kompetencijas – žinių, gebėjimų ir nuostatų visumą, priartinant programos turinį prie gyvenimo aktualijų;

7.3. užtikrinti galimybę mokiniui, atsižvelgiant į jo poreikius, iš dalies pasirinkti programos turinį.

8. Programų rengimo principai:

8.1. individualizavimo – orientuojamasi į mokinį, jo pasiekimus ir mokymosi ypatumus, individualią gabumų raidą;

8.2. šiuolaikiškumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės;

8.3. kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, atsakomybės už savo mokymąsi prisiėmimas, taip pat meninės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.

III SKYRIUS

REKOMENDUOJAMOS PROGRAMOS, JŲ SANDARA IR ĮGYVENDINIMAS

9. Programų turinys orientuojamas į mokinio amžių atitinkančių ir visuomenės kaitą atliepančių kompetencijų ugdymą. Ugdymo turinys konkretinamas, išskiriant kiekvienos Programos ugdymo turinio dalykus.

10. Mokykloje įgyvendinamos šios Programos:

10.1. pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa (1 priedas);

10.2. pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa (2 priedas);

10.3. pradinio šokio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa (3 priedas);

10.4. pagrindinio šokio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa (4 priedas);

10.5. pradinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa (5 priedas);

10.6. pagrindinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo (6 priedas).

11. Tos pačios krypties Programos yra tarpusavyje susijusios, ir viena kitą papildo.

12. Pagrindinio muzikinio ir šokio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą mokykloje rekomenduojama įgyvendinti, kai mokykloje įgyvendinama pradinio tos pačios krypties formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa. Pagrindinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą rekomenduojama įgyvendinti, kai mokykloje yra pradinio dailės formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa arba kita dailės neformaliojo vaikų švietimo programa.

13. Programas sudaro branduolio dalykai ir pasirenkamieji dalykai. Branduolio dalykuose numatytas ugdymo turinys glaudžiai siejasi tarpusavyje ir su pasirenkamaisiais dalykais.

14. Branduolio dalykai yra privalomi, pasirenkamieji dalykai, kuriuos, atsižvelgdama į mokinių poreikius ir mokyklos galimybes, siūlo mokykla – neprivalomi.

15. Branduolio ir pasirenkamiesiems dalykams skiriamos valandos numatomos mokyklos ugdymo plane.

16. Mokiniui pabaigus pradinio muzikos, dailės ar šokio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą ir įvertinus jo mokymosi pažangą, mokykla sprendžia dėl jo galimybių tęsti ugdymąsi pagal atitinkamą pagrindinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą.

17. Ugdymo procesas organizuojamas, atsižvelgiant į mokinių amžiaus raidos ypatumus, asmeninius gebėjimus ir poreikius.

18. Atsižvelgiant į mokinio mokymosi pasiekimus ir gebėjimus, gali būti koreguojama ugdymosi pagal jo pasirinktą Programą trukmė ir ugdymo turinys.

19. Programoms įgyvendinti sudaromos mokinių ugdymo grupės, ugdymas organizuojamas grupėje. Atskiriems dalykams mokytis grupės gali būti dalijamos į pogrupius arba vaikas ugdomas individualiai. Prireikus gali būti sudaromos mobilios mokinių ugdymosi grupės.

20. Visos programos, atsižvelgiant į turimas lėšas ir kitas mokyklos galimybes, gali būti įgyvendinamos ir kūrybinių stovyklų, plenerų, projektų, konkursų, pažintinės-edukacinės veiklos ir pan. metu.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

21. Pasiekimų ir pažangos vertinimas yra grindžiamas individualios pažangos vertinimo principu, lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniaisiais.

22. Mokinių ugdymo pažangai vertinti taikomi ir derinami šie vertinimo metodai: formuojamasis, diagnostinis ir apibendrinamasis. Vertinimo rezultatai fiksuojami pagal 10 balų skalę.

23. Vaikui mokantis pagal pradinio muzikos, dailės ar šokio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programas gali būti taikoma vertinimo pažymiais sistema.

24. Formuojamasis vertinimas atliekamas žodžiu, komentaru nuolat, bendradarbiaujant mokiniui ir mokytojui ir nesiejamas su pažymiu, siekiama pastiprinti daromą pažangą, numatyti perspektyvą, skatinti mokinį analizuoti savo pasiekimus ir kelti meninio ugdymosi motyvaciją.

25. Diagnostinis vertinimas taikomas, siekiant išsiaiškinti mokinio tam tikro ugdymosi laikotarpio pasiekimus ir pažangą. Vertinami mokinių ugdymo pasiekimai, kūrybinis rezultatas pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus.

26. Apibendrinamasis vertinimas taikomas baigus ugdymo metus (pusmetį) ir (arba) visą programą.

27. Gali būti taikomas kaupiamojo vertinimo tipas, kai, orientuojantis į ugdymo(si) laikotarpio pradžioje numatytus ugdymo(si) tikslus, apibendrinami diagnostinio vertinimo rezultatui, mokinio pasirengimas ugdomajai veiklai, aktyvumas, reflektavimas, savarankiškumas, dalyvavimas renginiuose, projektuose ir pan.

28. Gali būti taikoma įgytų gebėjimų patikrinimo forma (koncertai, parodos, peržiūros, įskaitos, egzaminai ir kt.) pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus.

29. Asmeniui, baigusiam Programą, išduodamas pažymėjimas.

VILKAVIŠKIO MENŲ MOKYKLOS PRADINIO MUZIKINIO FORMALŲJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programos) paskirtis – užtikrinti formalųjų švietimą papildančio ugdymo kokybę.
2. Programos trukmė – 4 metai.
3. Vidutinis mokinių skaičius grupėje – 10.
4. Programos įgyvendinimui reikalingos mokymosi priemonės ir mokymosi aplinka:
 - 4.1. mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga;
 - 4.2. grupinių užsiėmimų patalpose – fortepijonas ar pianinas, lenta (interaktyvi lenta, vaizdo projektorius), garso klausymosi įranga;
 - 4.3. pageidautina informacinių technologijų klasė su interneto prieiga, programine bei garso įrašymo ir transliavimo įranga.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, STRUKTŪRA IR DERMĖ SU KITOMIS MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOMIS

5. Programos tikslas – suteikti mokiniui pradinės muzikos žinias, muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius, bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.
 - 5.1. plėtoti mokinių meninius ir kūrybinius gebėjimus;
 - 5.2. sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius, gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;
 - 5.3. formuoti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;
 - 5.4. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.
 6. Programos branduolį sudaro šie dalykai:
 - 6.1. muzikavimas;
 - 6.2. solfedžio;
 - 6.3. ansamblis arba antrasis muzikos instrumentas arba choras, kuriuos siūlo mokykla, atsižvelgdama į muzikavimo dalyko turinį.
 7. Mokiniui privalomi yra trys branduolio dalykai. Pasirenkamuosius dalykus (pvz., ritmika, kompiuterinis muzikos raštingumas, improvizacija, orkestras ir kt.) siūlo mokykla.
 8. Siekiant Programos dermės su kitomis muzikos krypties programomis, programos trukmė, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, muzikos instrumentų sąrašas, branduolio dalykų uždaviniai, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su specializuoto ugdymo krypties programa (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programa), profesinės linkmės muzikinio ugdymo modulių, pradinio ugdymo muzikos dalyko bendrąja programa;
- Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama muzikinį ugdymą tęsti, renkantis pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą, kitą muzikinio neformaliojo vaikų švietimo programą; profesinės linkmės muzikinio ugdymo modulį,

specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą).

III SKYRIUS MUZIKAVIMAS

9. Muzikavimo paskirtis – suteikti mokiniui pasirinkto vokalinio arba instrumentinio muzikavimo pradmenis.

10. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

11. Muzikavimo uždaviniai:

11.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinių vaiko muzikalumą;

11.2. formuoti taisyklingo instrumento valdymo ir laikysenos įgūdžius;

11.3. pažinti muzikinės kalbos priemones;

11.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus, improvizacinius gebėjimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

12. Muzikavimą sudaro trys veiklos sritys:

12.1. muzikavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas;

12.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

12.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

13. Muzikavimo mokymo trukmė – 4 metai.

14. Siūloma muzikuoti dainuojant arba vienu iš šių muzikos instrumentų:

14.1. fortepijonu;

14.2. styginiu instrumentu: smuiku, violončele, kontrabosu, gitara;

14.3. akordeonu;

14.4. liaudies instrumentu: kanklėmis, birbyne, lumzdeliu ir kt.;

14.5. mediniu pučiamuoju instrumentu: klarnetu, fleita, obojumi, saksofonu ir kt.;

14.6. variniu pučiamuoju instrumentu: trimitu, valtorna, baritonu, tenoru, tūba, eufonija ir

kt.;

14.7. mušamuoju instrumentu;

14.8. elektroniniu instrumentu.

15. Muzikavimo mokymas:

15.1. muzikavimo pamokos yra individualios;

15.2. pirmaisiais muzikavimo metais rekomenduojama skirti 1 valandą, nuo antrųjų mokymosi metų – 2 val. per savaitę;

15.3. muzikuoti pučiamuoju instrumentu rekomenduojama pradėti nuo išilginės fleitos ir, atsižvelgiant į mokinio brandą, pereiti prie pasirinkto pučiamojo muzikos instrumento;

15.4. muzikavimas, pasirinkus chorinį dainavimą, vyksta mokantis grupėje, rekomenduojama skirti po 2 valandas per savaitę; 2 valandas per savaitę rekomenduojama skirti jungtiniam jaunučių chorui;

15.5. muzikavimui mokyti (išskyrus muzikavimą fortepijonu ir akordeonu) rekomenduojama numatyti 0,5 valandos per savaitę koncertmeisteriui.

16. Muzikavimo mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradinis muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas

1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti, naudojant muzikos instrumentą arba dainuojant.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. Žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. Žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai sėdint / stovint, išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos sėdėsenos / laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus ar kvėpavimo elementus, pirštuotę; 1.2.3. įvardinti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką	2.1.1. Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinytis), formą ir naudojamus interpretacijos ženklus
2.2. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardyti kūrinio panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paaiškinti kūrinio esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. Veiklos sritis - muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 3.1.2. Mokyti sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. Mokyti susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardyti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

17. Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

17.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

17.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

17.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrybinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

17.4. rekomenduojamas kūrybinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Mokymosi metai	Kūrybinių skaičius per mokymosi metus			
		Stambios formos kūrybiniai	Polifoniniai kūrybiniai	Pjesės, dainos	Etiudai, vokalizai
Fortepijonas	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	1–3	4–8	4–6
Styginiai instrumentai	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	–	4–6	4–6
Liaudies instrumentai	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	–	4–6	4–6
Pučiamieji instrumentai	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	–	4–6	4–6
Akordeonas	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	1–2	4–6	4–6
Solinis dainavimas	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	1–2	4–6	4–6
Chorinis dainavimas	1	–	–	8–12	4–6
	2–4	1–3	1–2	4–6	4–6

IV SKYRIUS SOLFEDŽIO

18. Solfedžio paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemiskai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.

19. Solfedžio tikslas – lavinti prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus – ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, klausą, muzikinę atmintį, padėti įgyti pradinį muzikinį raštingumą.

20. Solfedžio uždaviniai:

20.1. formuoti intonavimo įgūdžius;

20.2. lavinti metrinės pulsacijos bei ritmikų santykio pojūtį ir suvokimą;

20.3. išmokyti pagrindinius muzikinio rašto elementus ir gebėti juos pritaikyti, užrašant iš klausos žinomą ar savo sukurtą muzikos melodiją;

20.4. žadinti domėjimąsi muzika bei kitomis kultūros formomis, ugdant mokinių muzikinį skonį, skatinant mąstymą ir emocijas.

21. Solfedžio sudaro trys veiklos sritys:

21.1. intonavimas;

21.2. ritmavimas;

21.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas.

22. Solfedžio mokymo trukmė – 4 metai.

23. Solfedžio mokymas:

23.1. solfedžio pamokos vyksta mokantis grupėje;

23.2. rekomenduojama mokytis 2 valandas per savaitę;

23.3. siūloma pamokose naudoti informacinės technologijos.

24. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - intonavimas	
Nuostata – intonuoti atliekamą muziką	
Esminis gebėjimas – intonuoti melodijas mažoro ir minoro natūraliose dermėse	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą laikyseną, kvėpavimo ir garso tikslumo įgūdžius.	1.1.1. Taisyklingai kvėpuoti, tarti skiemenis, žinoti taisyklingos laikysenos reikalavimus; 1.1.2. suprasti „intonavimo“ bei „derėjimo“ terminus.
1.2. Tiksliai ir išraiškingai solfedžiuoti vienbalses melodijas.	1.2.1. Solfedžiuojant diriguoti arba pulsuoti; 1.2.2. Išlaikyti pasirinktą tempą.
1.3. Dainuoti mažoro ir minoro dermės skirtingose tonacijose.	1.3.1. Apibūdinti mažoro ir minoro dermės, išvardinti pastovius ir nepastovius dermės laipsnius; 1.3.2. gebėti sudaryti T, S, D nuo garso arba tonacijoje.
2. Veiklos sritis - ritmavimas	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo, suprasti šio tikslumo svarbą muzikoje	
Esminis gebėjimas – atpažinti bei atlikti įvairius ritminius darinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atpažinti garsų trukmes.	2.1.1. Žinoti natų ir pauzių trukmes; 2.1.2. vartoti „garsų trukmės“ ir „taktavimo“ sąvokas.
2.2. Perskaityti ir atlikti ritminius darinius.	2.2.1. Išlaikyti pasirinktą tempą
2.3. Sukurti ir atlikti paprastus ar sudėtingesnius ritmo darinius.	2.3.1. Sukurti ir atlikti ritmo motyvus ir sakinius
3. Veiklos sritis - muzikos teksto klausymasis, atpažinimas ir užrašymas	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Klausia atpažinti ir apibūdinti klausomų muzikos tekstų savybes.	3.1.1. Įvardyti muzikos teksto metrą, dermę 3.1.2. naudojantis muzikiniais terminais ir sąvokomis, apibūdinti klausomą kūrinį 3.1.3. Nustatyti ir įvardyti girdėto kūrinio žanrą, atlikėjus.
3.2. Klausia atpažinti ir užrašyti girdėtą arba sukurtą vienbalsę melodiją ir ritmą.	3.2.1. Naudoti muzikos užrašymo ženklus ir galėti paaiškinti jų reikšmes; 3.2.2. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją ir ritminį piešinį.

25. Rekomenduojama solfedžio turinio apimtis:

25.1. intonavimas ir solfedžiavimas:

25.1.1. vienbalsių melodijų, liaudies ir autorinių dainų dainavimas;

25.1.2. dermės laipsnių intonavimas, mažorinių ir minorinių gamų dainavimas iki 3 ženklų;

25.1.3. natų skaitymas smuiko (a–f2) ir boso raktuose;

25.1.4. harmoniniai ir melodiniai intervalai dermėje nuo 1 iki 8 gr.;

25.1.5. kvintakordų T, S, D sudarymas ir dainavimas dermėje;

25.2. ritmavimas:

25.2.1. natos ir pauzės (perskaito ir atlieka);

25.2.2. paprastieji metrai, ritmo ostinato melodijai, prieštaktis ir užtaktis, sinkopė, ritminis kanonas, naudojama kūno ir instrumentinė perkusija;

25.3. muzikos tekstų klausymasis, atpažinimas ir užrašymas:

25.3.1. elementarūs ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai paprastuose metruose, tonacijose iki 3 ženklų;

25.3.2. nesudėtingų melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

VI SKYRIUS ANSAMBLIS

26. Ansamblio paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti ansamblinio muzikavimo patirtį.

27. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti vokalinio arba instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.

28. Ansamblio uždaviniai:

28.1. pažinti ansamblių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;

28.2. ugdyti mokinių artistiškumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;

28.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;

28.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.

29. Ansamblio veiklos sritys:

29.1. ansamblio pojūčio ugdymas;

29.2. kūrinių interpretavimas ansamblyje;

29.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

30. Ansamblio mokymosi trukmė – nuo 1 iki 3 metų.

31. Ansambliai gali būti:

31.1. tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų):

34.1.1. vokaliniai ansambliai (2, 3, 4, 6, 8, 12 mokinių);

34.1.2. kameriniai ansambliai (fortepijonas ir kiti styginiai arba pučiamieji instrumentai (smuikas, violončelė, triūba ir kt.)) (2, 3, 4, 6 mokiniai);

34.1.3. styginių instrumentų ansambliai (smuikininkų, gitaristų ir kt.);

34.1.4. pučiamųjų instrumentų ansambliai;

34.1.5. liaudies instrumentų ansambliai (kanklininkų, birbynininkų);

34.1.6. akordeonininkų ansamblis;

34.1.7. mušamųjų instrumentų ansamblis;

34.2. netradicinės sudėties ansambliai (sudaryti iš skirtingų rūšių instrumentų arba balsų).

35. Ansamblio mokymas:

35.1. mokomasi nuo antrų mokymo metų, rekomenduojama 1 valandą per savaitę;

35.2. tobulinami mokinių skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui;

35.3. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;

35.4. atliekant kūrinius, pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje;

35.5. mokiniai mokomi derinti veiksmus su kitais atlikėjais;

35.6. mokymui numatomos koncertmeisterio valandos.

35.7. siekiant sudaryti sąlygas mokomųjų muzikinių kolektyvų (orkestrų, ansamblių) efektyviai veiklai socialinėje kultūrinėje aplinkoje, ansamblio dalyką, numatomą branduolyje, laikyti sudėtine orkestrų, ansamblių, kitų mokomųjų muzikinių kolektyvų dalimi.

36. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansamblio pojūčio ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmams.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją
2. Veiklos sritis - kūrinių interpretavimas ansamblyje	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus
2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą

37. Rekomenduojama ansamblio turinio apimtis:

37.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

37.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

37.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

37.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 kūriniai.

VII SKYRIUS ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS

38. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

39. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

40. Antrojo muzikos instrumento uždaviniai:

40.1. sudaryti galimybes muzikavimą styginiais, liaudies, pučiamaisiais, mušamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius (ar kitus) instrumentus;

40.2. ugdyti mokinių pradinį grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

40.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.

41. Antrojo muzikos instrumento veiklos sritys:

41.1. grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas;

41.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

41.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

42. Antrojo muzikos instrumento mokymosi trukmė – nuo 1 iki 3 metų.

43. Antrojo muzikos instrumento mokymasis:

43.1. pagrindiniu antruoju muzikos instrumentu rekomenduojamas fortepijonas; atsižvelgiant į Vilkaviškio muzikos mokyklos tradicijas ir turimas mokymo priemones, mokykla gali siūlyti ir kitą instrumentą;

43.2. mokiniams, muzikavimo dalyku pasirinkusiems chorinį dainavimą, antrasis muzikos instrumentas (fortepijonas) yra privalomas; rekomenduojama skirti nuo pirmų mokymo metų;

43.3. antrojo muzikos instrumento mokoma nuo antrų mokymo metų, rekomenduojama kartą per savaitę po 1 valandą;

43.4. mokomasi individualiai.

44. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju instrumentu patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą muzikinį kūrinių antruoju instrumentu.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti pradinį grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metra, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajauti kūrinio keliamas menines emocijas	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinامينius ženklus; 2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose pasirodymuose scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti pasirinktu instrumentu programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste. Sceninės kultūros lavinimas
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu

45. Rekomenduojama antrojo muzikos instrumento turinio apimtis:

45.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

45.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

45.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

45.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–6 skirtingo charakterio kūriniai.

VII SKYRIUS CHORAS

46. Choro paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir užtikrinti visapusišką muzikinį ugdymą ir suteikti vokalinio muzikavimo patirtį.

47. Choro tikslas – tobulinti vokalius gebėjimus ir padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių.

48. Choro uždaviniai:

48.1. sudaryti galimybes instrumentinį muzikavimą pasirinkusiems mokiniams lavinti vokalinio muzikavimo gebėjimus;

48.2. pažinti chorinių kūrinių repertuarą ir formuoti chorinio dainavimo įgūdžius;

48.3. ugdyti mokinių artistiškumą ir ansamblišumą, didinti sceninės kultūros patirtį;

48.4. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti kitų dalykų pamokose įgytas žinias ir gebėjimus.

49. Veiklos sritys:

49.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas;

49.2. chorinių kūrinių interpretavimas;

49.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

50. Choro mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

51. Choro mokymas:

51.1. rekomenduojama mokytis 1 val. per savaitę;

51.2. mokomasi grupėje;

51.3. parenkant repertuarą, rekomenduojama atsižvelgti į mokinių amžiaus ir balso ypatumus;

51.4. plėtojami sceninės kultūros meninio interpretavimo, kūrybiškumo įgūdžiai, aktyviai dalyvaujant muzikinėje veikloje;

51.5. numatomos koncertmeisterio valandos.

51.6. siekiant sudaryti sąlygas mokomųjų muzikinių kolektyvų (chorų, ansamblių) efektyviai veiklai socialinėje kultūrinėje aplinkoje, ansamblio ar choro dalyką, numatomą branduolyje, laikyti sudėtine chorų, ansamblių, kitų mokomųjų muzikinių kolektyvų dalimi.

52. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - chorinio dainavimo įgūdžių formavimas	
Nuostata – įgyti vokalinio muzikavimo patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti jaunučių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimą ir tobulinti vokalius įgūdžius.	1.1.1. Pademonstruoti taisyklingo kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo būdus
1.2. Dainuojant taisyklingai atlikti muzikos kalbos elementus.	1.2.1. Atpažinti ir nusakyti muzikos kalbos elementus ir išraiškos priemonės

2. Veiklos sritis - chorinių kūrinių interpretavimas	
Nuostata – atskleisti chorinio kūrinio interpretacinį sumanymą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti jaunučių choro repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Stilingai atlikti chorinės muzikos kūrinį.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
2.2. Perteikti muzikos kūrinio charakterį.	2.2.1. Apibūdinti kūrinio nuotaiką ir dinamiką
3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – parengti koncertinę programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste; 3.2.2. žinoti sceninės kultūros reikalavimus.
3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda dainavimas

53. Rekomenduojama choro turinio apimtis:

53.1. chorinio dainavimo įgūdžių formavimas – dainavimo technikos lavinimo pratybos;

53.2. chorinių kūrinių interpretavimas – nesudėtingų chorinių kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

53.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – chorinių kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

53.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–8 skirtingo charakterio kūriniai.

VIII SKYRIUS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

54. Pasiekimų ir pažangos vertinimas yra grindžiamas individualios pažangos vertinimo principu, lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniaisiais.

55. Mokinių ugdymo pažangai vertinti rekomenduojama taikyti ir derinti šiuos vertinimo metodus: formuojamąjį, diagnostinį ir apibendrinamąjį. Vertinimo rezultatų fiksavimo būdas: dešimties balų sistema.

56. Formuojamasis vertinimas atliekamas žodžiu, komentaru, nuolat bendradarbiaujant mokiniui ir mokytojui ir nesiejamas su pažymiu, siekiama pastiprinti daromą pažangą, numatyti perspektyvą, skatinti mokinį analizuoti savo pasiekimus ir kelti meninio ugdymosi motyvaciją.

57. Diagnostinis vertinimas taikomas, siekiant išsiaiškinti mokinio tam tikro ugdymosi laikotarpio pasiekimus ir pažangą. Vertinami mokinių ugdymo pasiekimai, kūrybinis rezultatas pagal mokyklos nustatytą tvarką ir kriterijus.

58. Apibendrinamasis vertinimas taikomas baigus ugdymo metus (pusmetį) ir (arba) visą programą.

59. Mokinio aktyvumas, reflektavimas, savarankiškumas, dalyvavimas renginiuose, projektuose ir pan. yra vertinamas pažymiais dešimties balų sistemoje.

60. Įgytų gebėjimų patikrinimo forma vykdoma pagal mokyklos nustatytą tvarką.